

OPŠTINA BIJELO POLJE
CENTAR ZA PODRŠKU DJECI I PORODICI
BIJELO POLJE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2016.
GODINU

Bijelo Polje, jun, 2017.godine

I UVOD

Izvještaj o radu Javne ustanove Centar za podršku djeci i porodici za 2016. godinu je dokument, koji predstavlja objedinjenu i sažetu cjelinu svih realizovanih aktivnosti, prikaz problematike korisnika usluga Centra, kao i organizacione promjene koje su nastupile u protekloj godini.

U cilju sveobuhvatne zaštite djece i porodice u Bijelom Polju je 01.08.2008.god. otvorena Javna ustanova Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje.

Oblast zaštite porodice je u Crnoj Gori regulisana Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici, Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Porodičnim zakonom i Krivičnim zakonom.

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici definiše nasilje,kao svako činjenje ili nečinjenje člana porodice, kojim se ugrožava fizički, psihički, seksualni ili ekonomski integritet, mentalno zdravlje i spokojstvo drugog člana porodice, bez obzira na mjesto gdje je učinjeno.

Statistike pokazuju da su najčešće žrtve žene i djeca, a nasilnici uglavnom muškarci.

Važno je pomenuti pasivno zlostavljanje, jedan poseban vid nasilja u porodici koji nije lako uočiti, a koji obično vodi u fizičko nasilje. Ovaj vid nasilja vrlo je suptilan i uključuje viktimizaciju, dvosmislenost, zapostavljanje, duhovno i intelektualno zlostavljanje.

Nasilnici mogu biti tihe, mirne, povučene, ljubazne i obrazovane osobe koje na izgled ne možemo prepoznati i za koje nikada ne bismo rekli da mogu biti nasilni.

Oni mogu biti društveno prilagođeni i nevidljivi, a nasilni su u svojim porodicama, iza zatvorenih vrata. Nasilje u porodici ostavlja brojne posledice, na psihičko i fizičko zdravlje.

Međutim, psihičke posledice mogu biti teže i dugotrajnije od fizičkih povreda. Najčešće psihičke posledice kod žrtve su: napetost, nemir, osjećaj straha (za sebe, svoj život, život dragih osoba), osjećaj stida, krivice, gubitak samopouzdanja, nedostatak tolerancije i strpljenja.

Nasilje u porodici je, kao i svaki drugi oblik nasilja je ozbiljan problem u društvu pred kojim, niko od nas ne bi trebao da zatvara oči. Svako ima pravo da odrasta i živi u porodici u kojoj nema prijetnji, fizičkog, psihičkog i seksualnog zlostavljanja i nasilja.

Otvaranjem Javne ustanove Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje ostvaren je jedan od strateških ciljeva Lokalnog plana akcije za djecu u Bijelom Polju i predstavlja prvi javni servis u Crnoj Gori za sveobuhvatnu zaštitu i prihvat djece koja su žrtve zlostavljanja, zanemarivanja, mučenja i drugih oblika nasilja.

Osnovan je od strane Opštine Bijelo Polje.

Osnivanje Centra za podršku predstavlja jedinstven primjer uspješnog rada gdje je zahvaljujuci kvalitetnom partnerstvu i multidisciplinarnom pristupu problemu, osmišljena brza i efikasna zaštita i podrška djeci i porodicama u kriznim situacijama.

U sklopu Centra je organizovan rad Prihvatne stanice za urgentno zbrinjavanje žrtava nasilja.

II AKTIVNOSTI U VEZI SA OSNOVNOM DJELATNOŠĆU

U skladu sa djelatnostima Centar pruža različite usluge, kao što su:

- Podrška i pomoć svim žrtvama nasilja
- Zaštita djece koja su žrtve nasilja, zlostavljanja, mučenja i zanemarivanja;
- Izmještanje iz porodice – urgentno zbrinjavanje u Prihvatnoj stanici Centra;
- Multidisciplinarni pristup rješavanja problema djece u riziku;
- Psiho-socijalna pomoć porodicama i djeci u riziku;

U toku 2016. godine Centru za podršku djeci i porodici, za pomoć se obratilo 43 lica od kojih, 31 lice boravilo u Prihvatnoj stanici Centra i 12 lica, kojima je pružena savjetodavna i pravno psihološka pomoć u prevazilaženju problema (u saradnji sa CSR Bijelo Polje, Opštinom, Centrom bezbjednosti, kao i drugim relevantnim institucijama).

Korisnici usluga Centra			
Vremenski period	Broj lica koja su zbrinuta u Prihvatnoj stanci Centra (smještaj, hrana, higijena, bezbjednost, zaštita i psihosocijalne usluge)	Broj lica kojima je pružena besplatna pravno-psihološka pomoć (u saradnji sa Centrom za socijalni rad, PJ policije i dr.)	Ukupan broj lica kojima je pružena pomoć
2016. god.	31	12	43

Tabela 1: Korisnici usluga Centra

Lica su se obraćala Centru za pomoć sa različitim problemima: nasilje u porodici, poremećeni bračni odnosi, problemi sa suprugom nakon razvoda braka, problem oko starateljstva. Svim licima koja su se obratila pružena je podrška u cilju prevazilaženja problema.

Prihvatna stanica

U Prihvatnoj stanici Centra, koja je namijenjena urgentnom zbrinjavanju žrtava porodičnog nasilja (djeca sa nenasilnim roditeljem) , u 2016. godini, je smješteno 31 lice od kojih, 20 maloljetnih lica ili 64,5% (od kojih 6 djevojčica i 14 dječaka) i 11 punoljetnih lica ili 35,5%.

Svim korisnicima je u skladu sa planiranim djelatnostima, obezbijedjeno zadovoljavanje osnovnih životnih potreba, zdravstvena zaštita tokom 24h, socijalno – psihološka podrška i pomoć u prevazilaženju problema, u saradnji sa Centrom za socijalni rad Bijelo Polje, siguran ambijent i dnevne aktivnosti u skladu sa interesovanjima korisnika.

Tabela 2: Struktura korisnika Prihvatne stanice

POLNA STRUKTURA		MALOLJETNA LICA		M	ž	PUNOLJETNA LICA		M	ž
M	ž								
14	17	20		14	6	11		---	11

Najopasniji vid nasilja u porodici je onaj u kojem su žrtve djeca, jer se radi o mladim bićima, koja ni psihički ni fizički, nisu spremna da podnesu bilo koji oblik nasilja.

Nasilje se odražava na cijelokupni razvoj i život djeteta, bez obzira na oblik i mjesto dešavanja.

Djeca koja odrastaju u porodici gdje je prisutan ovaj problem, kasnije ne poznaju drugi način komunikacije, već i oni postaju nasilnici.

Odrastajući u strahu od agresije odraslih, dijete se počinje identifikovati sa agresorom ne bi li tako smanjilo vlastiti strah.

Fizički zlostavljanja djeca najčešće su i sama agresivna prema slabijima od sebe. Sa jedne strane, roditelji predstavljaju model čije će se ponašanje imitirati, a sa druge, odnosom prema djeci, utiču na razvojodređenih osobina.

U porodici gdje nisu postavljene granice, dozvoljenog i nedozvoljenog ponašanja, djeca postaju agresivna čim se susretu i sa najmanjim zabranama.

Veoma je važno učiniti sve što je u našoj moći u cilju sprečavanja nasilja, kao i zaštite djeteta kada do njega dođe. Saradnja svih institucija i organizacija (pravosuđa, policije, socijalne zaštite, zdravstva, školstva...), koje se na različite načine bave ovim problemom, i njihovo koordinirano djelovanje u kome je na centralnom mjestu interes djeteta, jedini je način borbe protiv nasilja nad djecom.

Smještaj u Prihvatnoj stanici je u prosjeku je trajao do 10dana, mada je bilo korisnika koji su bili smješteni i duže od mjesec dana.

Problemi zbog kojih su korisnici boravili u Prihvatnoj stanici Centra u 2016. godini su:

- nasilje u porodici,
- zanemarivanje djece,
- svadja sa suprugom,
- seksualnog zlostavljanje,
- konflikt sa roditeljima.

Stručni radnici Centra su naveli da su najčešći razlozi za nasilje lica koja su boravila u Prihvatu bili; ljubomora partnera, konzumiranje alkohola, loša ekonomска situacija, nezadovoljstvo uslovima života.

Najčešći vidovi nasilja su bili psihičko, fizičko , ograničavanje slobode kretanja kao i ekonomsko nasilje.

Razlozi za ostajanje u nasilju su: strah od nasilnika, osjećanje stida i krivice, nedostatak samopouzdanja, izolovanost i iscrpljenost, ekonomска zavisnost, nedovoljna informisanost o procedurama i pravima, nasilje u primarnoj porodici i drugi razlozi.

Svim korisnicima, koji borave u Centru se pružaju, psihosocijalne usluge u saradnji sa Centrom za socijalni rad, koji vrše procjenu situacije, u kojima se žrtve nasilja i djeca nalaze i pomažu u iznačenju najboljeg rješenja, a sve u cilju interesa djeteta.

Tabela 3: Struktura Korisnika Prihvratne stanice Prema nadležnom Centru za socijalni rad

Nadležni Centar za socijalni rad			
Bijelo Polje	Mojkovac	Berane	Podgorica
23	4	2	2

III OSTALE AKTIVNOSTI

Centar je i u 2016. godini, nastavio saradnju sa Vladinom kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, sa kojom je u 2013. godini potpisana Sporazum o međusobnoj saradnji.

Predstavnik Centra, je u skladu sa obavezama preuzetim Sporazumom, učestvovao u radu koordinacionog tijela za monitoring i ocjenu stepena realizacije Sporazuma.

U aprilu mjesecu, Centar je imao priliku da ugosti, gospodina Bendzamina Perksa šefa kancelarije UNICEF-a, u Podgorici, sa članovima (sedam) delegacije američkih državljana koji su se upoznali sa radom i funkcionisanjem ustanove.

Stručni radnici Centra za podršku i osoba koja je angažovana preko projekta „Spriječimo nasilje“ su održali tribine u školama u ruralnom području, kao i tribinu u Srednjoj elektro-ekonomskoj školi. Cilj tribina je bio, približiti pojam nasilja prema djeci, i pomoći, da razumiju težinu posljedica do kojih nasilje dovodi. Na tribinama su djeca upoznata sa postojećim modelima zaštite i prevencije od nasilja, kome se obratiti za pomoć, kako se nositi sa nasilništvom u školi i kako prepoznati žrtve nasilja.

JU Centar za podršku djeci i porodici, kao i svake godine organizovao je tradicionalnu podjelu poklon paketića, u saradnji sa Rotari klubom.

IV ORGANIZACIONA STRUKTURA I PROSTORNI KAPACITETI

U izvještajnom periodu, broj zaposlenih na neodređeno vrijeme je ostao nepromijenjen.

Preko Zavoda za zaposljavanje, u okviru javnog rada „ Spriječimo nasilje“, angažovane su tri osobe, u trajanju od tri mjeseca. Dvije osobe su primljene sa srednjom stručnom spremom, koje su radile na poslovima prihvata (pružanje pomoći korisnicima Prihvatne stanice Centra), a jedna osoba sa visokim obrazovanjem, koja je tokom njenog angažovanja, radila na promociji zakonske regulative u oblasti zaštite od nasilja u porodici.

U pogledu prostornih kapaciteta u 2016. godini nije bilo promjena.

V ORGANI CENTRA

Organi JU Centar za podršku djeci i porodici su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor

Članovi Upravnog odbora su:

- Mehmed Salemović, - predsjednik
- Nena Radonjić –član
- Ajsela, Hadžibegović - član
- Šefket Čorović - član
- Bojan Mihailović, predstavnik zaposlenih – član

Direktor

Direktorica Centra je u 2016. godini, u skladu sa nadležnostima iz Statuta zastupala i predstavljala Centar, starala se o zakonitosti rada, sarađivala sa nadležnim ustanovama, planirala, organizovala, učestvovala ili neposredno rukovodila radom, na određenim zadacima, pratila ostvarivanje planova i programa i preduzimala potrebne mјere, za njihovo ostvarivanje, a sve u cilju unapređenja kvaliteta pružanja usluga.

VI PROJEKTNE AKTIVNOSTI

JU Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje je u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore kroz program Javnih radova realizovao projekat „Sprječimo nasilje“. Projekat je trajao tri mjeseca, a ciljevi projekta su bili:

- promocija zakonske regulative u oblasti zaštite od nasilja u porodici;
- pružanje pomoći korisnicima Prihvatne stanice Centra;
- osnaživanje i pomoć žrtvama nasilja u porodici;
- preventivno djelovanje na planu smanjenja nasilja u porodici.

Broj 02-85/17
Bijelo Polje, 09.06.2017.god.

DIREKTORICA
Rada Đerić